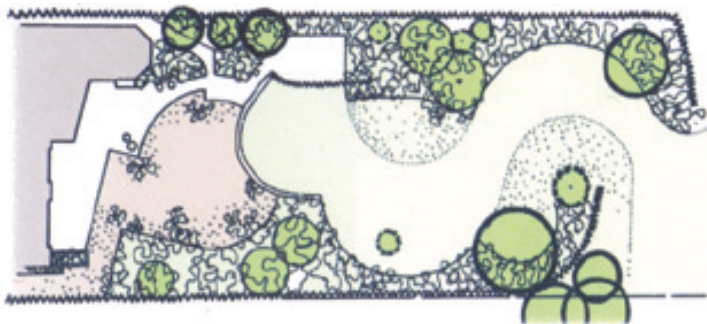

Kako začeti z ureditvijo vrta

Zakaj čudoviti vrtni motivi iz revij ali potovanj ne sijejo z enakim žarom tudi ob naši hiši?

div (tudi rastlin) iščemo pot do vrtnega prostora, ki bo hkrati vizualno prijeten in uporaben, v katerem bodo posamezni vrtni elementi med seboj povezani v skladno celoto. Zato slepo prenašanje sicer zanimivih rešitev ni nikoli uspešno.

Prvi korak pri načrtovanju je izdelava programa. Vedeti mora-

Osnovna misel: Premišljeno načrtovanje prihrani marsikatero razočaranje.

Ureditev vrta se ne začne z nakupom rastlin, temveč se tam konča. Vrtni prostor je rezultat postopka, sestavljenega iz treh med seboj povezanih opravil: načrtovanja, izvedbe in vzdrževanja. Vsa tri opravila morajo biti med seboj enakovredna in uravnotežena. Še tako dober in drag načrt ne bo odtehtal slabe izvedbe. Po drugi strani pa samo s kakovostno izvedbo ne moremo izboljšati načrta brez ideje. Z ustreznim vzdrževanjem bomo poskrbeli, da nam bo vrtni prostor v veselje in užitek v vsakem letnem času. Če se zavedamo časovne komponente pri ureditvi vrta, vemo, kako pomembno je, da se ureditve lotimo premišljeno. Isto vrtno površino lahko uredimo na veliko različnih načinov, saj je vsak načrt unikat. Narejen je po točno določenih potrebah naročnika. Prav tako so pomembne danosti prostora. Vrt istega naročnika z istimi željami bo v različnih oblišnih prostorih različen. Pri uskladitvi potreb naročnika in danosti prostora se začne oblikovanje vrtov v pravem pomenu. Z uporabo oblikovalskih načel in ob upoštevanju značilnosti posameznih vrst gra-

mo, v kakšen namen bomo vrt uporabljali: ali zgolj za pridelavo vrtnin in sadja ali pa bo naš vrt dejansko podaljšek notranjih bivalnih prostorov v naravo.

Z analizo obstoječega stanja, to je širše okolice, vrta in arhitekture hiše, ugotovimo danosti prostora. Če je teren zahtevnejši, moramo vključiti tudi podrobnejše geološke, hidrološke ali statične analize. Lastnikove potrebe in želje je v tej fazi pomembno zbirati brez omejitev. Vsi utrinki in zanimive ideje so dobrodošle. Prav tako funkcionalne in bivanjske zahteve in tudi sosedje. Vse to je treba v medsebojni povezavi nato ponovno pretehtati. Tako dobimo program, ki ga postavimo še v en okvir. To je obseg investicije, zahtevnost vzdrževanja in tudi formalne zahteve.

Ko smo program tako obtesali, se začne načrtovanje v ožjem pomenu. Najprej rešimo funkcionalizem vrta. To je odgovorno delo, saj dober načrt predstavlja dolgoročno rešitev zahtev in problemov, ki so se nakazali v analizi. Zavedati pa se moramo, da funkcionalno urejen prostor ni nujno lep.

Zato je nadaljnja oblikovna zasnova vrta težavno delo, ki zahteva ustvarjalnega duha in poznavanje načel likovno-arhitektonske kompozicije. Funkciji je treba vdahnuti dušo, vrtu idejo. Vrt mora postati lep, privlačen, prijeten in enkraten, takšen, da nam bo všeč in se bomo v njem radi zadrževali. Podrobna izdelava načrtov in popisov je pomembna osnova za izračun investicije in seveda za izvedbo. Predvidena sta tudi način in intenzivnost oskrbe.

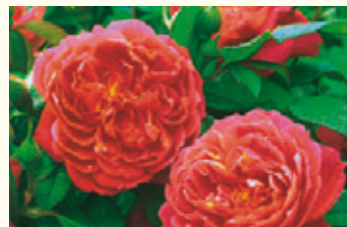
Ne pustimo, da nam vse v vrtu naredijo drugi. Le z aktivnim sodelovanjem pri načrtovanju bo vrt postal »naš«, še preden je dokončno urejen. ♦

Andrej Strgar

Vrtnne lepoticice

V svetu so že dolgo poznane, pri nas pa jih spoznavamo šele v zadnjih letih. To so angleške vrtnice vzgojitelja Davida Austina, ki jih ta znani vzgojitelj goji od leta 1970 in jih je poimenoval – nove vrtnice s staro tradicijo. Ta vrsta vrtnic je nastala s križanjem starih angleških vrtnic z modernimi hibridnimi čajevkami in mnogocvetnicami. Angleške vrtnice združujejo šarm in vonj starih angleških vrtnic in široko barvno paletu in ponavljajoče cvetenje novih sort.

Cvetovi so bogati, skledasti, čašasti, rozetasti (tudi kombinacije le-teh), največkrat z velikocvetnimi listi. Svetloba, ki se ujame med te cvetne liste, da tem vrtnicam posebno barvo in sijaj. Angleške vrtnice rastejo v obliki večjega grma, dosega višino od 1,20 metra do 1,50 metra. Nekatere lahko vzgajamo kot popenjavke. Grmi so gosto raščeni, veje so pokončne, nekatere sorte pa imajo povešave veje v obliki loka. Cvetijo večkrat na leto. Cveteti začnejo že zgodaj pomladi (april, maj) in ponavljajo cvetenje do pozne jeseni (oktober, november). Listi so bleščeče zeleni. Večina jih zelo lepo diši. Vonji so različni, od najpreprostejšega rožnatega do vonja po mošusu, mirti, mandljih in različnih sadežih. Vonji so zelo močni, tako da okolica grma opojno diši. Naj naštejemo še nekaj sort, ki se dobijo pri nas: English Garden (bela), Graham Thomas, Golden Celebration, Pegasus, Molineux (rumene), Pat Austen (oranžna), Perdita (marelična), Heritage, Hero, Brother Cadfael, Mary Rose, Barabara Austin (roza), Sophy's

Rose, Fisherman's Friend (rdeči), Othello, Tradescant (temno rdeči). Angleške vrtnice se s svojimi bogatimi in dolgo obstoječimi cvetovi zelo dobro podajo v vsak šopek. Z malo domišljije imate lahko grm vrtnic s prekrasnim vonjem kar v sobi.

Najprimernejši čas za saditev vrtnic je november, ker smo pa tega že zamudili, ne bomo naredili nič narobe, če vrtnice posadimo še marca. Torej pohitite.

Avtor: Katja Bleiweis Strgar

**PODJETJE ZA UREJANJE
VRTOV IN PARKOV**

www.pro-horto.si
tel.: 01/561-20-89

